

jestliže třetí osobě rozdílné od poškozeného vzejde škoda ze škůdcova jednání neb opominutí, jež jest vůči osobě přímo poškozené bezprávným. Otázkou ručení za nepřímé škody se občanský zákon obírá jasně jen v §§ 1327 a 1329 obč. zák., ježto tam vystupuje v popředí zřetel na osoby, které ztratily bezprávným činem škůdcovým živitele. Za nepřímou škodu by žalovaný ručil pouze tehdy, kdyby byl zvláštní zákonný předpis stanovíci takové ručení. Takovými předpisy nejsou všeobecná ustanovení §§ 1295, 1297 a 1299 obč. zák., neboť naše právo neuznává zásadně ručení za škody nepřímé. Vše to bylo podrobně a s uvažováním materiálií jak k občanskému zákonu, tak i k III. dílčí novele k obč. zák. vyloženo v rozhodnutí čis. 9674 Sb. n. s., k němuž se dovolatelé od-
kazují.

Čís. 15511.

Jde o rozhodnutí v otázce příslušnosti podle čl. I čís. 5 zák. čís. 251/34 Sb. z. a n., jestliže odvolací soud nevyhověl odvolání vytýkajícímu zmatečnost podle § 477 čís. 3 c. ř. s. a uznal příslušnost prvního soudu (jiného než pracovního) k rozhodnutí o žalobě.

Povaha odměny za služby konané muži družkou v důvěře v jeho slib, že na ni převede část svého majetku.

(Rozh. ze dne 16. října 1936, Rv I 1290/36.)

Srovnej: Sb. n. s. čís. 14855.

Žalobkyně přednesla, že se žalovaným žila po dobu jedenáct roků ve společné domácnosti jako žena s mužem a že se k němu nastěhovala a vedla mu domácnost jen proto, že jí přislíbil, že obdrží za to od něho polovici jeho domku a vůbec polovici jeho jmění. Poněvadž žalovaný zrušil spolužití sporných stran a žalobkyni dal nuceně vykliditi ze svého domu, domáhá se na něm zaplacení částky 92.400 Kč s 5% úroky ode dne žaloby za práce mu po dobu těch 11 let vykonané. Nižší soudy přiznaly žalobkyni jen z důvodu bezdůvodného obohacení určitou částku a odmítly žalobu pro nezhojitelnou nepřislušnost, pokud se opírala o konané práce a slib žalovaného majíce za to, že k projednání této žaloby jest výlučně příslušný pracovní soud. Odvolací soud nevyhověl dále odvolání žalovaného, pokud vytýkalo zmatečnost podle § 477 čís. 3 c. ř. s. rozsudku prvního soudu, jímž se tento soud uznal příslušným k projednání a rozhodování sporu, pokud žaloba byla opřena o žalobní důvod obohacení žalovaného, neuznav opodstatněnost námitky žalovaného, že k projednání žaloby, i pokud jde o tento žalobní důvod, byl výlučně příslušný pracovní soud.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného.

Důvody :

Pokud se nižší soudy uznaly za příslušné k rozhodování o žalobě opírající se o důvod obohacení, jest proti tomu jejich rozhodnutí v otázce příslušnosti podle čl. I č. 5 zákona č. 251/34 Sb. z. a n. vylou-

čen opravný prostředek k dovolacímu soudu. Přednes žalobkyně neodůvodňuje závěr, že by sporným stranám šlo o založení trvalého poměru závazkového o práci, o osobní povinnost pracovní, což jest podstatným znakem smlouvy služební, a žalovaný nebyl tedy smluvně povinen, by žalobkyni poskytl úplatu za práce jí konané. Avšak žalobkyně přednesla, že tyto práce konala předpokládajíc, že se jí za její námahu dostane úplaty z jmění žalovaného podle jeho výslovného slibu a že tento účel byl zmařen tím, že žalovaný ji vypudil z bytu, spolužití s ní zrušil a zdráhá se svůj slib dodržeti. Tento přednes stačí jako žalobní důvod k opodstatnění žalobního nároku s hlediska bezdůvodného obohacení žalovaného a nesejde na tom, že žalobkyně tento důvod označila jako »náhradu« či »odškodnění«. Bylo však na ní, aby prokázala, že důvodem jejího plnění byl tvrzený zamýšlený výsledek oběma stranám poznatelný a že tento účel zanikl nebo byl zmařen. Bylo zjištěno, že strany byly si v tom za jedno, že se žalobkyně nastěhuje k žalovanému, povede mu jeho domácnost a bude mu družkou života, za to dostane polovici jeho domu, ano polovici jeho majetku, že žalobkyně důvěřujíc tomuto slibu žalovaného s jeho vědomím upustila od záměru ucházeti se o místo učitelky a k žalovanému se nastěhovala a po dobu jedenácti roků mu vedla domácnost, načež žalovaný tento poměr zrušil, žalobkyni z bytu dal nuceně vykliditi a jakoukoliv náhradu rozhodně odpírá. Z toho patrno, že žalobkyně plnila žalovanému pro určitý předpokládaný výsledek, že totiž bude u něho zaopatřena jako družka života po případě, že po jeho smrti obdrží polovici jeho jmění a že tento předpoklad byl žalovanému znám, an sám ji v tomto směru ujišťoval. Tento výsledek byl samým žalovaným zmařen, ježto si počínal, jak svrchu podotčeno. Žalobkyně může se tedy podle § 1435 obč. zák. domáhati na žalovaném toho, oč byl na její úkor obohacen, t. j. hodnoty prací pro něho vykonaných. Nelze však schváliti právní názor odvolacího soudu, že žalobní nárok jest opodstatněn ustanovením § 1041 obč. zák., které upravuje jiný případ, že totiž bylo naloženo s vlastní věcí k užítku jiného bez úmyslu jednati v jeho prospěch.

Čís. 15512.

Nepřípustnost pořadu práva pro žalobu na náhrady škody, kterou dovozuje žalobce proti státu z důvodu bezprávného vedení exekuce a zabavení provozovacího kapitálu berním úřadem.

(Rozh. ze dne 16. října 1936, R II 338/36.)

Žalobce se domáhá náhrady škody na žalovaném státu tvrdě, že mu následkem bezprávného vedení berní exekuce a zabavení provozovacího kapitálu berním úřadem byla způsobena škoda v zažalované výši. První soud nevyhověl námitce nepřípustnosti pořadu práva. Rekursní soud námitce té vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Žalobce vyvozuje nárok na náhradu škody z ručení státu za škodu způsobenou nezákonným výkonem veřejné moci. V tom směru ustano-